

8. Департамент дистанційного та інспекційного моніторингу діяльності банків

1. Департамент відповідно до покладених на нього завдань:

1) здійснює моніторинг діяльності банків на предмет дотримання банками законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб та нормативно-правових актів Фонду;

2) збирає, опрацьовує та аналізує інформацію щодо дотримання банками законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб;

3) прогнозує збільшення розміру відшкодування коштів за вкладами, надходжень регулярного збору до Фонду;

4) веде реєстр учасників Фонду відповідно до нормативно-правових актів Фонду;

5) здійснює моніторинг змін в переліку учасників Фонду та подає інформацію про зміни в реєстрі учасників Фонду структурним підрозділам Фонду і Національному банку України;

6) проводить поточний моніторинг діяльності учасників Фонду шляхом аналізу тенденцій розвитку ринку ресурсів, залучених від вкладників, та фінансового стану учасників Фонду;

7) здійснює аналітичне опрацювання інформації шляхом розробки таблиць для різного роду угруповань;

8) здійснює розрахунки зведених показників на основі макетів розрахункових формул, обчислення середніх і відносних розмірів та інших засобів інтегрованого аналітичного опрацювання даних;

9) виявляє ризики у діяльності учасників Фонду шляхом моніторингу та аналізу суттєвості ризиків та їх наслідків для вкладників і Фонду;

10) аналізує:

фінансовий стан учасників Фонду у розрізі груп на предмет виявлення загальних негативних та позитивних тенденцій в їхній діяльності;

інформацію про процентні ставки в розрізі резидентів та нерезидентів і видів валют (національної та іноземної) на основі інформації, отриманої від Національного банку України;

11) ініціює перенесення строків подання звітності до Фонду у разі прийняття Національним банком України рішення про перенесення строків подання банками звітності до Національного банку України;

12) веде «досьє банку», в якому накопичуються такі матеріали поточного моніторингу:

загальна характеристика діяльності банку за консолідованими показниками;

результати аналізу окремих видів діяльності банку;

висновки і конкретні пропозиції щодо ступеня ризику;

макети аналітичних таблиць;

наочне зображення матеріалу (графіки, діаграми, гістограми);

поточна інформація засобів масової інформації про діяльність банку;

13) готує для директора – розпорядника Фонду та його заступників оперативні аналітичні довідки про вкладні операції та фінансовий стан учасників Фонду;

14) узагальнює результати аналізу та готує інформаційно-аналітичні звіти щодо тенденцій розвитку вкладних операцій та фінансового стану учасників Фонду;

15) збирає, обробляє і систематизує інформацію щодо основних напрямів діяльності Фонду та подає директору – розпоряднику Фонду та його заступникам відповідну інформаційно-аналітичну довідку;

16) інформує директора – розпорядника Фонду та його заступників про виявлені негативні тенденції в діяльності окремих банків, що несуть загрозу для вкладників – фізичних осіб;

17) приймає, обробляє та узагальнює інформацію для визначення банків-агентів Фонду;

18) організовує роботу зі створення та супроводження комплексу «Звітність банків»;

19) готує та подає до Національного банку України інформацію про виявлені негативні зміни в діяльності окремих банків, що несуть загрозу для вкладників;

20) оцінює ймовірність віднесення банку до категорії неплатоспроможного з метою здійснення прогнозування фінансової стійкості Фонду щороку та щокварталу із щомісячним коригуванням;

21) забезпечує застосування до банків заходів реагування за порушення законодавства про гарантування вкладів фізичних осіб:

складає протоколи про правопорушення у сфері гарантування вкладів фізичних осіб;

здійснює ведення справ про правопорушення у сфері гарантування вкладів фізичних осіб і зберігає їх;

контролює виконання розпоряджень Фонду про усунення правопорушень і постанов про накладення штрафів;

22) забезпечує накладення адміністративних штрафів на керівників банків: складає протоколи про вчинення адміністративного правопорушення; здійснює ведення справ про адміністративне правопорушення та зберігає їх;

контролює виконання постанов про накладення адміністративних стягнень у вигляді штрафу;

23) веде бази даних «Персональні данні керівників», «Адміністративні правопорушення», «Аудиторські висновки», «Довідник банків ФГВФО»; «Порушення», «Аналітичні висновки», а також інші бази даних за напрямками діяльності, які належать до компетенції Департаменту;

24) складає щорічний (з розбивкою за місяцями) план проведення інспекційних/дистанційних перевірок банків з урахуванням:

інформації про результати попередніх інспекційних/дистанційних перевірок та про усунення банками порушень, виявлених в результаті інспекційних/дистанційних перевірок (у разі наявності);

результатів перевірок діяльності банків, що здійснювалися Національним банком України, зовнішніми аудиторами;

звернень, скарг вкладників, кредиторів та інших юридичних і фізичних осіб;

рішень виконавчої дирекції Фонду;

іншої інформації, отриманої від структурних підрозділів Фонду щодо діяльності банків;

25) проводить перевірки банків щодо контролю за виконанням ними зобов'язань у зв'язку з участю в системі гарантування вкладів фізичних осіб на предмет:

достовірності наданої Фонду звітності;

повноти і своєчасності розрахунків з Фондом за зборами до Фонду та нарахованою пенєю;

повноти і достовірності ведення бази даних про вкладників;

дотримання вимог щодо інформування вкладників про участь банку у Фонді;

дотримання інших вимог Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та нормативно-правових актів Фонду;

26) виявляє та документально фіксує факти допущення учасниками Фонду правопорушень у сфері гарантування вкладів фізичних осіб;

27) забезпечує виконання річного плану проведення інспекційних/ дистанційних перевірок банків;

28) подає на затвердження виконавчій дирекції Фонду плани перевірок та результати їх здійснення;

29) ініціює позапланові перевірки учасників Фонду;

30) готує інформацію про результати перевірок банків Фондом для надання її Національному банку України;

31) бере участь в інспекційних перевірках проблемних банків за пропозицією Національного банку України або за клопотанням Фонду;

32) розробляє та підтримує в актуальному стані алгоритми показників програмного комплексу «Звітність банків»;

33) інформує Національний банк України про порушення банками вимог, встановлених Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» і нормативно-правовими актами Фонду;

34) в межах його компетенції готує інформацію для розділів «Статистика» та «Для банків» на офіційному сайті Фонду у мережі Інтернет;

35) аналізує діяльність банків-агентів Фонду на предмет їхньої відповідності вимогам Фонду;

36) оцінює можливість підвищення граничного розміру відшкодування коштів за вкладами;

37) розробляє та вдосконалює алгоритм розрахунку регулярного збору у вигляді диференційованого збору до Фонду та забезпечує підтримання алгоритму в актуальному стані відповідно до законодавства;

38) розробляє та вдосконалює критерії та показники системи раннього реагування, що використовуються Фондом при виявленні потенційних проблем у діяльності банків;

39) бере участь у стрес-тестуванні системи гарантування вкладів фізичних осіб з метою оцінки фінансової стійкості Фонду, розрахунку значення цільового показника Фонду та строку його досягнення;

40) розробляє та вдосконалює методику щодо здійснення поточного моніторингу фінансового стану учасників Фонду;

41) отримує, обробляє та узагальнює інформацію, в тому числі у вигляді звітності, про виконання учасниками Фонду вимог Фонду щодо формування та ведення бази даних про вкладників;

42) здійснює:

аналіз змін в основних показниках діяльності проблемних банків, оцінку фінансового стану, дотримання пруденційних нормативів у проблемних банках з метою визначення ймовірності їх віднесення до категорії неплатоспроможних банків та підготовки проекту плану врегулювання відповідним підрозділом Фонду;

аналіз фінансового стану банків з метою завчасного виявлення та оцінки рівня ризиків у їхній діяльності та відповідного раннього реагування;

поглиблений аналіз діяльності та фінансового стану банків-агентів Фонду та банків, що мають високу ймовірність настання неплатоспроможності за оцінками згідно з методиками, затвердженими Фондом;

аналіз звіту про виконання розпорядження про усунення порушень банком порядку ведення бази даних вкладників на предмет достатності підтвердної інформації щодо виконання розпорядження про усунення порушень банком порядку ведення бази даних вкладників;

контроль виконання розпорядження про усунення порушень банком порядку ведення бази даних вкладників;

43) забезпечує участь його працівників у позапланових перевірках банків з метою виявлення ризиків у їхній діяльності та прогнозування потенційних витрат Фонду шляхом здійснення аналізу фінансового стану таких банків;

44) готує пропозиції виконавчій дирекції Фонду щодо кандидатури на призначення та відсторонення від виконання обов'язків працівника, до повноважень якого належить проведення аналізу дотримання проблемним банком вимог Фонду щодо формування та ведення банком бази даних про

вкладників та моніторингу його активних операцій, а також заміщення такого працівника;

45) забезпечує участь його працівників у позапланових перевірках проблемних банків з метою збору інформації для підготовки проекту плану врегулювання у разі їх віднесення до категорії неплатоспроможних, у тому числі з метою визначення вартості майна (активів) проблемного банку;

46) супроводжує процес позапланової перевірки проблемного банку;

47) співпрацює з консультантами, експертами та іншими фахівцями, залученими до підготовки проекту плану врегулювання, забезпечення проведення оцінки активів проблемного банку відповідно до компетенції Департаменту;

48) здійснює:

моніторинг операцій проблемного банку, іншого банку за рішенням виконавчої дирекції Фонду (у тому числі визначеного Департаментом за результатами поточного моніторингу), у тому числі збирає в проблемному банку інформацію та копії документів, необхідні для підготовки проекту плану врегулювання, забезпечення проведення оцінки майна (активів) банку;

моніторинг виконання банком вимог (заходів), висунутих (застосованих) Національним банком України до проблемного банку за результатами його діяльності, у тому числі виконання банком плану заходів з фінансового оздоровлення та/або дотримання установлених обмежень та вимог щодо його діяльності, а також моніторинг операцій щодо інших обмежень у діяльності банку, встановлених Національним банком України (заходів впливу, обмежень за результатами діагностичного обстеження тощо);

аналіз змін основних показників діяльності проблемного банку, у тому числі динаміку змін у депозитному портфелі, кредитному портфелі, покращення/погіршення його фінансового стану, дотримання пруденційних

нормативів, динаміку складових капіталу, достатності формування резервів за активними операціями;

попередній моніторинг (перевірку) правочинів та документів проблемного банку за вкладами, які підтверджують їх укладання/виконання, для визначення можливих підстав для подальшого тимчасового обмеження операцій для здійснення додаткової перевірки, визнання правочинів (у тому числі договорів) нікчемними у разі визнання банку неплатоспроможним та здійснення Фондом виплати відшкодування коштів за вкладами вкладникам відповідно до норм Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»;

попередній моніторинг (перевірку) правочинів (у тому числі договорів), вчинених (укладених) банком протягом півроку до дня віднесення банку до категорії проблемних, на предмет виявлення правочинів (у тому числі договорів), що є нікчемними з підстав, визначених Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»;

попередній моніторинг операцій за вкладами в банку, визначеному рішенням виконавчої дирекції Фонду (у тому числі визначеному Департаментом за результатами поточного моніторингу), для визначення можливих підстав для подальшого тимчасового обмеження операцій для здійснення додаткової перевірки щодо визнання правочинів (у тому числі договорів) нікчемними, а також попередній моніторинг операцій у такому банку на предмет виявлення правочинів (у тому числі договорів), що є нікчемними з підстав, визначених Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», у разі визнання банку неплатоспроможним;

49) письмово повідомляє директору – розпоряднику, виконавчій дирекції Фонду про виявлені факти:

операцій, що сприяють виведенню активів в проблемному банку, іншому банку за рішенням виконавчої дирекції Фонду (у тому числі визначеному за результатами поточного моніторингу відповідним структурним підрозділом);

невиконання проблемним банком розпорядження, наказу, рішення Національного банку України (у тому числі про застосування заходів впливу/санкцій) та/або вимоги Національного банку України щодо усунення порушень банківського законодавства, нормативно-правових актів Національного банку України протягом визначеного Національним банком України строку;

операцій (крім нарахування відсотків за вкладами, отримання клієнтами банку заробітної плати, аліментів, пенсій, стипендій, інших соціальних, державних виплат), оформлення (переоформлення) договорів, внаслідок яких зобов'язання перед фізичними особами в межах гарантованої суми відшкодування збільшуються за рахунок зменшення зобов'язань перед фізичними особами, які перевищують гарантовану суму відшкодування, та/або зобов'язань перед фізичними особами, які не підпадають під гарантії Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, та/або юридичними особами;

50) готує пропозиції виконавчій дирекції Фонду щодо кандидатури на призначення та відсторонення від виконання обов'язків уповноваженої особи Фонду на тимчасову адміністрацію банку та заміщення уповноважених осіб Фонду на тимчасову адміністрацію банків на період їх тимчасової відсутності;

51) забезпечує запровадження та здійснення процедури тимчасової адміністрації в банку, її продовження та припинення;

52) координує діяльність банку, щодо якого здійснюється тимчасова адміністрація, через уповноважену особу Фонду на тимчасову адміністрацію такого банку;

53) вчиняє, в частині повноважень уповноваженої особи Фонду на тимчасову адміністрацію банку, необхідні дії із встановлення контролю над неплатоспроможним банком та оцінки його реального фінансового стану;

54) бере участь у розробці стратегії роботи в неплатоспроможному банку з управління портфелями кредитів, проблемної заборгованості, цінних паперів, дебіторської заборгованості тощо;

55) надає уповноваженим особам Фонду на тимчасову адміністрацію банків експертну допомогу під час тимчасової адміністрації банку (у тому числі безпосередньо через взаємодію уповноважених осіб) з питань:

виконання повноважень органів управління і органів контролю банку;

підготовки та укладання договорів, необхідних для забезпечення операційної діяльності банку, здійснення ним банківських та інших господарських операцій;

продовження, обмеження або припинення банком будь-яких операцій;

управління персоналом, кадрового і загального діловодства;

перевірки правочинів (у тому числі договорів), вчинених (укладених) банком протягом одного року до дня запровадження тимчасової адміністрації банку, на предмет виявлення правочинів (у тому числі договорів), що є нікчемними з підстав, визначених Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», у тому числі правочинів банку за вкладами, та документів, які підтверджують їх укладання/виконання банком, з метою визначення можливих підстав щодо подальшого тимчасового обмеження операцій для здійснення додаткової перевірки та подання на розгляд комісії для подальшого прийняття рішення згідно чинного законодавства України щодо визнання правочинів (у тому числі договорів) нікчемними;

підготовки позовів від імені банку майнового та немайнового характеру до суду;

звернень до правоохоронних органів із заявами про вчинення злочинів у разі виявлення фактів шахрайства та інших протиправних дій працівників банку або інших осіб стосовно банку;

призначення проведення аудиторських перевірок та юридичних експертиз з питань діяльності банку за рахунок банку;

зупинення розподілу капіталу банку чи виплати дивідендів у будь-якій формі;

залучення службовців, інших спеціалістів, фахівців, експертів, консультантів у процесі здійснення тимчасової адміністрації банку;

вчинення дій, спрямованих на виконання плану врегулювання;

управління майном підприємств, що належать до сфери управління банку, щодо якого здійснюється тимчасова адміністрація;

56) забезпечує вчинення всіх необхідних дій із встановлення контролю над неплатоспроможним банком та оцінки його реального фінансового стану уповноваженою особою Фонду на тимчасову адміністрацію банку;

57) подає на виконавчу дирекцію Фонду звіт уповноваженої особи Фонду на тимчасову адміністрацію банку за результатами здійснення тимчасової адміністрації банку та про виконання плану врегулювання;

58) подає на виконавчу дирекцію Фонду звіт про обґрунтування вибору найменш витратного для Фонду способу виведення з ринку банку, що віднесений до категорії неплатоспроможних, та стан виконання плану врегулювання за попередній квартал до кінця першого місяця, що настає за звітним кварталом;

59) координує процес співпраці з Національним банком України під час попередньої кваліфікації осіб з метою їхньої подальшої участі у відкритому конкурсі щодо виведення неплатоспроможного банку з ринку;

60) консультує керівників структурних підрозділів та інших працівників Фонду з питань, які виникають в процесі здійснення тимчасової адміністрації банку;

61) співпрацює з консультантами, експертами та іншими фахівцями, залученими до процесу виведення неплатоспроможного банку з ринку;

62) подає Національному банку України щокварталу та на його першу вимогу інформацію про стан здійснення тимчасової адміністрації;

63) надає виконавчій дирекції Фонду інформацію щодо моніторингу операцій проблемних банків, інших банків за рішенням виконавчої дирекції Фонду, у тому числі визначених Департаментом за результатами поточного моніторингу;

64) здійснює інші функції відповідно до компетенції Департаменту, що забезпечують збереження активів банку під час тимчасової адміністрації;

65) здійснює збір інформації для підготовки проекту плану врегулювання;

66) проводить аналіз інформації щодо діяльності банків, у тому числі проблемних, визначає ймовірні способи виведення банків з ринку у разі визнання їх неплатоспроможними та забезпечує підготовку проектів планів врегулювання;

67) здійснює виконання вимог Закону України “Про санкції” та рішень Ради національної безпеки та оборони України про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), введених у дію указами Президента України, відповідно до порядку, встановленого Фондом;

68) забезпечує процедуру проведення відкритого конкурсу з метою виведення неплатоспроможного банку з ринку, у тому числі шляхом розробки умов відповідного конкурсу, пошуку осіб, зацікавлених у виведенні неплатоспроможного банку з ринку, опрацювання поданих ними документів та подачі відповідних пропозиції виконавчій дирекції Фонду, а також шляхом комунікації між Фондом та зацікавленими особами та/або учасниками такого конкурсу;

69) координує процес співпраці з уповноваженими особами на тимчасову адміністрацію щодо організації функціонування інформаційного приміщення у неплатоспроможному банку та спеціалізованої сторінки неплатоспроможного банку в мережі Інтернет (у разі наявності) для допущених до участі у конкурсі попередньо кваліфікованих осіб та /або приймаючих банків;

70) забезпечує підготовку планів врегулювання неплатоспроможних банків з дотриманням принципу найменших витрат для Фонду та змін до них;

71) координує процес створення перехідного банку, реєстрацію випуску його акцій, вживає заходів для видачі перехідному банку банківської ліцензії та генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій, здійснює інші заходи щодо організації діяльності перехідного банку;

72) забезпечує процес продажу неплатоспроможного та перехідного банку, відчуження активів та зобов'язань неплатоспроможного банку приймаючому та перехідному банкам;

73) забезпечує опрацювання заявок щодо надання Фондом фінансової підтримки приймаючому або перехідному банку;

74) забезпечує призначення з числа працівників Фонду куратора перехідного банку або банку, проданого інвестору;

76) організовує повідомлення банків, Національного банку України, органів виконавчої влади тощо про здійснення Фондом тимчасової адміністрації неплатоспроможного банку та уповноважену особу Фонду на тимчасову адміністрацію, якій делеговано здійснення повноважень органів управління банку (у разі делегування);

77) здійснює ідентифікацію, оцінку, аналіз та управління ризиками в діяльності Департаменту в порядку, визначеному відповідними внутрішніми нормативними документами Фонду;

78) здійснює підготовку до запровадження процедури виведення неплатоспроможного банку з ринку, у тому числі організаційні заходи щодо проведення відкритого конкурсу та визначення найменш витратного способу виведення неплатоспроможного банку з ринку;

79) розробляє та подає виконавчій дирекції Фонду проєкти концепцій створення системи гарантування вкладів членів кредитних спілок та гарантування виплат за договорами накопичувального страхування життя;

80) розробляє заходи щодо створення системи гарантування вкладів членів кредитних спілок та гарантування виплат за договорами накопичувального страхування життя;

81) реалізовує процеси розробки та бере участь у впровадженні:
баз даних з питань діяльності небанківських фінансових установ;
необхідної спеціалізованої звітності небанківських фінансових установ для Фонду;

реєстру учасників Фонду – небанківських фінансових установ;

82) розробляє план заходів щодо створення системи гарантування вкладів членів кредитних спілок та гарантування виплат за договорами накопичувального страхування життя;

83) забезпечує міжвідомчу координацію роботи з питань створення системи гарантування вкладів членів кредитних спілок та гарантування виплат за договорами накопичувального страхування життя;

84) розробляє пропозиції щодо:

побудови моделей визначення ступеня ризику небанківських фінансових установ для розрахунку регулярного збору до Фонду, здійснює їх аналіз (тестування) з метою виявлення оптимальної моделі;

можливих об'єктів гарантування та бази нарахування зборів до Фонду при створенні системи гарантування вкладів членів кредитних спілок та гарантування виплат за договорами накопичувального страхування життя;

граничного розміру суми можливого відшкодування Фондом при створенні системи гарантування вкладів членів кредитних спілок та гарантування виплат за договорами накопичувального страхування життя;

85) здійснює співпрацю з консультантами, експертами та іншими фахівцями, залученими до процесу створення системи гарантування вкладів членів кредитних спілок та гарантування виплат за договорами накопичувального страхування життя;

86) опрацьовує звітність та іншу інформацію, що надходить до Фонду від Національного банку України по небанківських фінансових установах у різних розрізах;

87) опрацьовує аналітичну інформацію, що отримується Фондом від професійних об'єднань (асоціацій) небанківських фінансових установ, а також безпосередньо від небанківських фінансових установ;

88) бере участь у створенні, наповненні та подальшому супроводі окремого розділу для небанківських фінансових установ на вебсайті Фонду;

89) готує інформацію про динаміку показників діяльності:

у розрізі окремих фінансових ринків, небанківські фінансові установи яких є потенційними учасниками Фонду;

окремих небанківських фінансових установ – потенційних учасників Фонду;

90) отримує звітність від учасників Фонду та опрацьовує її дані для здійснення заходів раннього реагування, моніторингу операцій банку, віднесеного Національним банком України до категорії проблемних, або банку, визначеного рішенням виконавчої дирекції Фонду (у тому числі визначеного Департаментом за результатами поточного моніторингу), та виведення неплатоспроможних банків з ринку;

91) здійснює інформаційно-операційний супровід та підтримку заходів раннього реагування, моніторингу операцій банку, віднесеного Національним банком України до категорії проблемних, або банку, визначеного рішенням виконавчої дирекції Фонду (у тому числі визначеного Департаментом за результатами поточного моніторингу), та виведення неплатоспроможних банків з ринку.

2. Департамент відповідно до його компетенції:

- 1) бере участь у розробці проектів нормативно-правових актів;
- 2) розглядає звернення юридичних та фізичних осіб та готує відповіді на них;
- 3) готує для голови адміністративної ради Фонду, директора-розпорядника Фонду та його заступників аналітичні звіти та зведену інформацію щодо напрямків роботи Фонду;
- 4) співпрацює з Національним банком України;
- 5) у межах наданих Департаменту повноважень здійснює відповідно до вимог законодавства у сфері захисту персональних даних та в порядку, встановленому внутрішніми нормативними документами Фонду, обробку персональних даних таких категорій суб'єктів:

працівників банків, процедуру тимчасової адміністрації та/або ліквідації яких здійснює Фонд відповідно до Закону України “Про систему гарантування вкладів фізичних осіб”;

осіб, які притягаються Фондом до адміністративної відповідальності за адміністративне правопорушення, що стосується правопорушень у сфері гарантування вкладів фізичних осіб;

осіб, задіяних в процесі підготовки до запровадження процедури виведення банку з ринку, здійснення процедури тимчасової адміністрації в неплатоспроможному банку та/або ліквідації, у тому числі під час забезпечення виконання статей 39–42 Закону України “Про систему гарантування вкладів фізичних осіб”;

осіб, які звертаються до Фонду в порядку, визначеному Законами України “Про звернення громадян”, “Про доступ до публічної інформації”, “Про адвокатуру та адвокатську діяльність” та “Про систему гарантування вкладів фізичних осіб”;

вкладників, інших кредиторів, боржників, клієнтів банків, підготовку до запровадження процедури виведення банку з ринку яких та процедуру тимчасової адміністрації та/або ліквідації яких здійснює Фонд відповідно до Закону України “Про систему гарантування вкладів фізичних осіб”.

3. Департамент здійснює інші функції, визначені виконавчою дирекцією, директором-розпорядником та заступником директора-розпорядника Фонду відповідно до розподілу обов’язків.